

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

2013/2090(INI)

25.10.2013

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων

προς την Επιτροπή Ανάπτυξης

σχετικά με τις προσπάθειες της διεθνούς κοινότητας στον τομέα της ανάπτυξης και «οικοδόμησης του κράτους» στο Νότιο Σουδάν (2013/2090(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Charles Tannock

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Ανάπτυξης, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- λαμβάνοντας υπόψη το ψήφισμα που ενέκρινε το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών στις 27 Ιουνίου 2013 με τίτλο «Τεχνική βοήθεια και ανάπτυξη ικανοτήτων στο Νότιο Σουδάν στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων»·
 - A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ζώνη ανασφάλειας, υπανάπτυξης και κακής διακυβέρνησης σε όλη την περιοχή του Σαχέλ έως το Κέρασ της Αφρικής μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο με μια σφαιρική προσέγγιση·
 - B. λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν ληφθεί ορισμένα μέτρα στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του τομέα της ασφάλειας (SSR), όπως η σύσταση της υπηρεσίας εθνικής αστυνομίας του Νοτίου Σουδάν (SSNPS), του συμβουλίου εθνικής ασφάλειας και αφοπλισμού (SCND) και του συμβουλίου αποστράτευσης και επανένταξης (DDR)·
 - Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 98% των εσόδων του εθνικού προϋπολογισμού του Νότιου Σουδάν προέρχεται από την παραγωγή πετρελαίου, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα την έντονη εξάρτησή του από το πετρέλαιο· λαμβάνοντας υπόψη ότι η παραγωγή πετρελαίου είναι περιορισμένη και ότι υπάρχει έντονη εξάρτηση από τις εισαγωγές· λαμβάνοντας υπόψη ότι για τις εξαγωγές πετρελαίου το Νότιο Σουδάν παραμένει εξαρτημένο από το Πορτ Σουδάν, το οποίο βρίσκεται στον Βορρά·
 - Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι προοπτικές για μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και οικοδόμηση κράτους στο Νότιο Σουδάν είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την περιφερειακή αλληλεξάρτηση στο Κέρασ της Αφρικής, κυρίως όσον αφορά την αντιμετώπιση των θεμάτων ασφαλείας με το γειτονικό Σουδάν (συμπεριλαμβανομένων των περιοχών του Νταρφούρ, του Κορντοφάν και του Γαλάζιου Νείλου), καθώς και την επένδυση στην οικονομική ολοκλήρωση με άλλους περιφερειακούς εταίρους·
 - E. λαμβάνοντας υπόψη ότι μακροχρόνια και βιώσιμη σταθερότητα στο Κέρασ της Αφρικής μπορεί να επιτευχθεί μόνο εάν στηριχτεί σε ισχυρούς θεσμούς, σε μια κοινωνία των πολιτών με επαρκή ρόλο και χώρο, στο κράτος δικαίου και στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και ιδίως της ελευθερίας της έκφρασης, καθώς και σε καλύτερες οικονομικές προοπτικές για την κοινωνία γενικότερα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διχοτόμηση σε Σουδάν και Νότιο Σουδάν λέγεται πως οδήγησε σε θρησκευτική σύρραξη· λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλοί πρόσφυγες έχουν διαφύγει από το Σουδάν στο κατά κύριο λόγο χριστιανικό Νότιο Σουδάν· λαμβάνοντας υπόψη ότι τον Ιούνιο του 2013 ο εκτιμώμενος αριθμός προσφύγων που κινήθηκαν από το Σουδάν προς το Νότιο Σουδάν ανερχόταν σε 263.000¹·
1. επαναλαμβάνει την υποστήριξή του στην περιφερειακή εμπλοκή της Ευρωπαϊκής Ένωσης

¹ Υπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Προσφυγές, «CAP for South Sudan, Mid-Year Review 2013» (Διαδικασία ενοποιημένων εκκλήσεων για το Νότιο Σουδάν, Επισκόπηση του πρώτου εξαμήνου του 2013).

στο πλαίσιο του στρατηγικού πλαισίου της ΕΕ για το Κέρασ της Αφρικής, καθώς και στην ολοκληρωμένη προσέγγιση για το Σουδάν και το Νότιο Σουδάν· επισημαίνει επιπλέον την αλληλεπικαλυπτόμενη γεωγραφική έκταση της περιοχής του Σαχέλ και τις αλληλοσυνδεόμενες πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις που συνεπάγεται αυτή· καλεί, ως εκ τούτου, την Ευρωπαϊκή Ένωση να συντονίσει αποτελεσματικότερα τη στρατηγική της στην ευρύτερη περιοχή, ιδίως μέσω της σύνδεσης των στόχων και του πεδίου εφαρμογής του στρατηγικού πλαισίου της ΕΕ για το Κέρασ της Αφρικής με τους στόχους και το πεδίο εφαρμογής της στρατηγικής της ΕΕ για την ασφάλεια και την ανάπτυξη στο Σαχέλ· ενθαρρύνει τη συνεκτίμηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο αμφότερον των στρατηγικών κατά τρόπο άρρηκτα συνδεδεμένο· καλεί επίσης την Ευρωπαϊκή Ένωση να συνεργαστεί με τους Ειδικούς Εντεταλμένους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕΕΕ) για το Σαχέλ και τα ανθρώπινα δικαιώματα καθώς και με τον ΕΕΕΕ για το Κέρασ της Αφρικής στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των προκλήσεων που εκκρεμούν στην εν λόγω περιοχή και να δεσμευτεί ότι θα ξεκινήσει πλήρη διάλογο με τους περιφερειακούς εταίρους με στόχο τη βελτίωση της συνεργασίας και της ανάπτυξης·

2. υπογραμμίζει τη σημασία της στήριξης του νέου κράτους του Νότιου Σουδάν, ιδίως, όσον αφορά την εφαρμογή της ειρηνευτικής διαδικασίας με το Σουδάν και τη δημιουργία δημοκρατικών και υπεύθυνων θεσμών που θα εγγυώνται το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ανάπτυξη και τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων των χωρών αυτών, προς όφελος των δύο λαών· υπογραμμίζει το γεγονός ότι οι συγκρούσεις και η ανασφάλεια παραμένουν κρίσιμοι παράγοντες ταλαιπωρίας των πολιτών από ανθρωπιστική άποψη, ιδίως των πλέον ευάλωτων, υπονομεύοντας τις προοπτικές ανάπτυξης·
3. καλεί τις αρχές του Νότιου Σουδάν να συμμορφωθούν προς το ψήφισμα 2109 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, να στηρίξουν το κράτος δικαίου, να αναλάβουν τις ευθύνες τους και να προστατεύσουν τους πολίτες καθώς και να σεβαστούν τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών τους· καλεί επίσης τις αρχές του Νότιου Σουδάν να καταβάλουν περισσότερες προσπάθειες για να αντιμετωπίσουν την μαζική και με βία κλοπή βοοειδών που κατά παράδοση διενεργείται στις αγροτικές περιοχές της χώρας·
4. υπογραμμίζει πως είναι σημαντικό να στηρίξει η Ευρωπαϊκή Ένωση, από κοινού με άλλους εταίρους και δωρητές, το Νότιο Σουδάν στη δημοκρατική πορεία του· επιδοκμάζει στο πλαίσιο αυτό τη συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης (4,9 εκατ. δολάρια) στη Διεθνή Οργάνωση για τη Μετανάστευση, η οποία θα διευκολύνει το διάλογο και την επικοινωνία ανάμεσα στις διάφορες φυλές και φατρίες ως προς το μοίρασμα των σπάνιων πόρων (νερό, βοσκοτόπια) σε ένα πλαίσιο αυξανόμενης βίας μεταξύ των διαφόρων κοινοτήτων· επικροτεί το έργο του Εκπαιδευτικού, Επιστημονικού και Πολιτιστικού Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών (UNESCO) για τη διατήρηση των ιστορικών αρχείων ως σημαντικού εργαλείου για το Νότιο Σουδάν στη διαδικασία εθνικής συγκρότησής του· ζητεί από την κυβέρνηση του Νότιου Σουδάν, δεδομένης της αυξανόμενης ευαισθησίας της διεθνούς κοινότητας για τα χημικά όπλα, να υπογράψει και να επικυρώσει το συντομότερο δυνατόν τη Σύμβαση για την απαγόρευση της ανάπτυξης, παραγωγής, αποθήκευσης και χρήσης χημικών όπλων και για την καταστροφή τους, καθώς και άλλες συνθήκες για τον έλεγχο των όπλων και τον αφοπλισμό, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που προορίζονται για την αντιμετώπιση της παράνομης και ανεξέλεγκτης κυκλοφορίας των βραχύκαννων και ελαφρών όπλων·

5. ζητεί την τακτική επανεξέταση του στρατηγικού πλαισίου της ΕΕ για το Κέρασ της Αφρικής και της συνολικής προσέγγισης για το Σουδάν και το Νότιο Σουδάν, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι πόροι και τα όργανα πολιτικής σχεδιάζονται αποκλειστικά με στόχο την υποστήριξη της ειρηνευτικής διαδικασίας και της οικοδόμησης της δημοκρατίας, συμπεριλαμβανομένων των προετοιμασιών για τις εκλογές του 2015· επισημαίνει ότι οι μελλοντικές εντολές, καθώς και οι αποφάσεις για τη συγχώνευση θέσεων, των Ειδικών Εντεταλμένων της ΕΕ στην περιοχή αυτή, πρέπει να εξετάζονται στο πλαίσιο μιας τέτοιας αναθεώρησης της πολιτικής, ανταποκρινόμενες στην επιτόπια πολιτική πραγματικότητα·
6. παροτρύνει επίσης της αρχές του Σουδάν και του Νότιου Σουδάν να εφαρμόσουν πλήρως τη συνολική ειρηνευτική συμφωνία (CPA), η οποία καλεί τα δυο κράτη να διευθετήσουν ζητήματα που αφορούν την κατανομή της εξουσίας, την ιθαγένεια, τα έσοδα από το πετρέλαιο και την κατανομή του χρέους· τονίζει πως παρά τις σημαντικές διαφορές μεταξύ των κυβερνήσεων του Χαρτούμ και της Τζούμπα, ιδίως όσον αφορά το αμφιλεγόμενο ζήτημα του δημοψηφίσματος για το Αμπιέι που έπρεπε να είχε λάβει χώρα τον Οκτώβριο του 2013, υπάρχουν θετικές ενδείξεις συνεργασίας μεταξύ των δύο κυβερνήσεων, όπως η πρωτοβουλία για τις διασυνοριακές διελεύσεις, ως προπαρασκευαστικό βήμα για τη σύναψη εμπορικών συμφωνιών μεταξύ των δύο χωρών· επιδοκιμάζει την πρόοδο που σημειώθηκε από πλευράς της Αφρικανικής Ένωσης η οποία κατάφερε να συναντηθούν οι Πρόεδροι του Σουδάν και του Νότιου Σουδάν με σκοπό την προώθηση της εφαρμογής των συμφωνιών συνεργασίας· καλεί το Σουδάν και το Νότιο Σουδάν να ξεκινήσουν εκ νέου τις διαπραγματεύσεις για τον εφοδιασμό του Βορρά με πετρέλαιο·
7. καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση να παρατείνει τη θητεία του Ειδικού Εντεταλμένου της ΕΕ για το Σουδάν και το Νότιο Σουδάν πέραν της 31ης Οκτωβρίου 2013 δεδομένης της ασταθούς κατάστασης που επικρατεί μεταξύ των δύο χωρών· παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης της ΕΕ να καταβάλει πιο εκτεταμένες προσπάθειες σε διπλωματικό επίπεδο με στόχο τη βελτίωση των εμπορικών σχέσεων μεταξύ του Νότιου Σουδάν και του Σουδάν και την παροχή στήριξης στους πρόσφυγες· καλεί τη διεθνή κοινότητα, και συγκεκριμένα τα Ηνωμένα Έθνη, την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Αφρικανική Ένωση, να συνεργασθούν προς υλοποίηση της μεταρρύθμισης του τομέα της ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της αποστολής των Ηνωμένων Εθνών στο Νότιο Σουδάν (UNMISS), του ελέγχου των συνόρων και του αφοπλισμού του αμάχου πληθυσμού, στο Νότιο Σουδάν·
8. υπογραμμίζει τη σημασία της συμφωνίας συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων των τομεακών συμφωνιών, μεταξύ του Σουδάν και του Νότιου Σουδάν, που υπεγράφησαν στην Αντίς Αμπέμπα στις 27 Σεπτεμβρίου 2012· τονίζει, ωστόσο, την ανησυχία του για τη μονομερή ανακοίνωση της κυβέρνησης του Σουδάν να κλείσει τις εξαγωγές πετρελαίου από το Νότιο Σουδάν και να παγώσει όλες τις τομεακές συμβάσεις, μέτρο που θεωρεί ότι θα βλάψει τις οικονομίες και των δύο χωρών και θα κλιμακώσει τις περιφερειακές εντάσεις· καλεί και τις δύο κυβερνήσεις να συνεργαστούν με την Ειδική Ομάδα Υψηλού Επιπέδου της Αφρικανικής Ένωσης για Σουδάν για την επιστροφή στη συμφωνία συνεργασίας, τον τερματισμό της υποστήριξης στις ένοπλες επαναστατικές ομάδες, την πλήρη συμμόρφωση προς τη συμφωνία για τη δημιουργία ασφαλούς αποστρατικοποιημένης ζώνης κατά μήκος των συνόρων που θα παρακολουθείται από την

Προσωρινή Δύναμη Ασφαλείας του ΟΗΕ για την περιοχή του Αμπιέ, και την προετοιμασία για ένα δημοψήφισμα για το μελλοντικό καθεστώς στο Αμπιέ·

9. καλεί την κυβέρνηση του Νότιου Σουδάν, κατόπιν των συστάσεων του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών, να εφαρμόσει όλα τα διεθνή και περιφερειακά μέσα για τα ανθρώπινα δικαιώματα στα οποία έχει προσχωρήσει, αλλά και να βελτιώσει το δικαστικό σύστημα και να ενισχύσει την ανεξαρτησία της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Νότιου Σουδάν· καλεί επίσης την Ευρωπαϊκή Ένωση να διασφαλίσει ότι η προώθηση της δημοκρατίας και η διαμόρφωση ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για τις οργανώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν βασικά στοιχεία της αναπτυξιακής της βοήθειας προς το Νότιο Σουδάν· καλεί λοιπόν την Ευρωπαϊκή Ένωση να διασφαλίσει ότι, στο πλαίσιο της παροχής αναπτυξιακής βοήθειας στο Νότιο Σουδάν, λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα δικαιώματα των γυναικών και των κοριτσιών της χώρας, ιδιαίτερα μέσω της στήριξης των οργανώσεων γυναικών και θέτοντας τέλος στην πρακτική των γάμων παιδιών και στην παιδική εργασία· ζητεί την εναρμόνιση του εθιμικού και γραπτού δικαίου και τονίζει τη σημασία της θέσπισης ενός χωριστού δικαστικού συστήματος για ανηλίκους με στόχο την πρόληψη των παράνομων φυλακίσεων και την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών· καταδικάζει τις αυθαίρετες κρατήσεις και την παρενόχληση δημοσιογράφων, όπως καταγγέλλουν οι ΜΚΟ, διότι αυτό οδηγεί σε εκ των πραγμάτων λογοκρισία· καλεί τις αρχές του Νότιου Σουδάν να υποχρεώνουν σε λογοδοσία και να διώκουν τους δράστες εγκλημάτων·
10. λαμβάνει υπόψη τη σύσταση της Αφρικανικής Ένωσης προς τις κυβερνήσεις του Χαρτούμ και της Τζούμπα όσον αφορά τη διενέργεια δημοψηφίσματος, τον Οκτώβριο του 2013, σχετικά με τη διαμφισβητούμενη περιοχή του Αμπιέ· ζητεί από τις αρχές του Νότιου Σουδάν να διευκολύνουν τη συμμετοχή των νομάδων της φυλής Μισερίγια στη διαδικασία διαβούλευσης, καθώς σε αντίθετη περίπτωση το Χαρτούμ θα ταχθεί κατά της διενέργειας δημοψηφίσματος· επικροτεί τη δήλωση των αρχών του Νότιου Σουδάν σύμφωνα με την οποία οι Μισερίγια ανέκαθεν διέθεταν ελεύθερη πρόσβαση στο νερό και τους βοσκοτόπους του Αμπιέ και ότι θα διατηρήσουν το δικαίωμά τους αυτό και στο μέλλον· δηλώνει την πρόθεσή του να παρακολουθήσει εκ του σύνεγγυς την έκβαση της σχετικής συνεδρίασης που διεξήχθη στη Νέα Υόρκη στις 23 Σεπτεμβρίου μεταξύ των 15 αρχηγών κρατών της Αφρικανικής Ένωσης·
11. τονίζει ότι είναι σημαντικό να αποδειχθεί στο λαό του Νοτίου Σουδάν η αξία και η αποτελεσματικότητα του νέου δημοκρατικού κράτους του, κυρίως με τη δημιουργία μιας σταθερής κυβέρνησης, η οποία δεν θα λειτουργεί με αυθαίρετα προεδρικά διατάγματα αλλά θα εξασφαλίζει το διαχωρισμό της εκτελεστικής, νομοθετικής και δικαστικής εξουσίας, τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης, την πρόληψη και καταπολέμηση της διαφθοράς και την πρόβλεψη δημόσιων υπηρεσιών και υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών περιοχών εκτός της Τζούμπα· εκφράζει τη λύπη του για τον αντίκτυπο της διαφθοράς επί αυτού του νέου κράτους και ζητεί από τη διεθνή κοινότητα των χορηγών, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να αξιολογήσουν προσεκτικά την ικανότητα του Νότιου Σουδάν να αντιμετωπίσει το θέμα αυτό· καλεί επίσης το Νότιο Σουδάν να καταβάλει περισσότερες προσπάθειες για την αντιμετώπιση της διαφθοράς του Νότιου Σουδάν, ακόμα και με πρωτοβουλίες του Προέδρου Kiir κατά ανώτατων αξιωματούχων, ενθαρρύνοντας συγχρόνως την κυβέρνηση να συνεχίσει την υλοποίηση του αναπτυξιακού της

προγράμματος, συμπεριλαμβανομένης της διαφοροποίησης της οικονομίας της, μακριά από την εξάρτηση από τις εξαγωγές πετρελαίου·

12. ενθαρρύνει την κυβέρνηση του Νότιου Σουδάν να ενισχύσει την οικονομική διαφοροποίηση και να περιορίσει την εξάρτηση από τους υδρογονάνθρακες· ενθαρρύνει το Νότιο Σουδάν να αυξήσει την τοπική παραγωγή τροφίμων, να προωθήσει τις εξαγωγικές βιομηχανίες και να αναπτύξει τις υποδομές μεταφορών με στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασης στις αγορές.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	24.10.2013
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 53 -: 1 0: 3
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Bastiaan Belder, Elmar Brok, Tarja Cronberg, Arnaud Danjean, Susy De Martini, Mark Demesmaecker, Michael Gahler, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Jelko Kacin, Tunne Kelam, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Willy Meyer, Alexander Mirsky, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Tonino Picula, Mirosław Piotrowski, Bernd Posselt, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, György Schöpflin, Werner Schulz, Adrian Severin, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Nikola Vuljanić, Boris Zala, Μαριέττα Γιαννάκου, Μαρία-Ελένη Κοπά, Σοφοκλής Σοφοκλέους
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Reinhard Bütikofer, Marije Cornelissen, Véronique De Keyser, Kinga Gál, Barbara Lochbihler, Emilio Menéndez del Valle, Doris Pack, Marietje Schaake, Ivo Vajgl, Janusz Władysław Zemke, Χαράλαμπος Αγγουράκης